

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/60/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2509205526
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2509205526.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Jozefa Mačaja v právnej veci starostlivosti súdu o v súčasnosti už plnoletú L. U., nar. XX.XX.XXXX a maloletého Y. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch, deti rodičov: matka - X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, T. a otec - R. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Z. XXXX/XX, T., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 8P/45/2009 - 251 zo dňa 13. septembra 2011, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** :

- v časti určenia výživného otca na mal. Y. tak, že otec je povinný platiť s účinnosťou od 01.06.2009 do 26.01.2011 výživné v sume 40,- eur mesačne,
- v časti určenia nedoplatku otca na zročnom výživnom na mal. Y. tak, že otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na mal. Y. za obdobie od 01.06.2009 do 26.01.2011 nevznikol a
- v časti určenia nedoplatku otca na zročnom výživnom na L. mení tak, že otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na L. za obdobie od 01.06.2009 do 26.01.2011 nevznikol.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa mal. Y. s účinnosťou od 01.06.2009 do 31.07.2011 zveril do osobnej starostlivosti matky, s účinnosťou od 01.08.2011 na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, obaja rodičia sú oprávnení maloletú L., t.č. plnoletú, zastupovať a spravovať jej majetok, ďalej súd otcovi uložil platiť výživné na mal. L. v sume 110,- eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2009 do právoplatnosti rozsudku o rozvedení jej rodičov, ktoré sumy uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám plnoletej L., otcovi uložil platiť výživné na mal. Y. v sume 70,- eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2009 do 31.07.2011, ktorú sumu uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Matke súd napadnutým rozsudkom uložil platiť výživné na mal. Y. v sume 50,- eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2011 do právoplatnosti rozsudku o rozvedení jeho rodičov, ktorú sumu jej uložil platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet otca, nedoplatok na zročnom výživnom na mal. L., t.č. plnoletú, za obdobie od 01.06.2009 do 31.08.2011 v sume 1.372,92 eur otcovi uložil zaplatiť do 15. dní od právoplatnosti rozsudku k rukám plnoletej L., nedoplatok na zročnom výživnom na mal. Y. za obdobie od 01.06.2009 do 31.07.2011 v sume 905,04 eur otcovi uložil zaplatiť do 15. dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky. Ďalej súd rozhodol, že matka je oprávnená stýkať sa s mal. Y. neobmedzene, pričom obom rodičom uložil povinnosť informovať sa formou SMS správ. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh matky je podaný dôvodne v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu. Matka nebývala s otcom v spoločnej domácnosti v období, za ktoré výživné na deti požaduje a otec jej na výživu detí prispieval až od novembra 2009 sumou 24,50 eur na každé dieťa. Keďže rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 8P/45/2009 - 149 zo dňa 14.06.2010 nadobudol právoplatnosť v časti zverenia L. do osobnej starostlivosti matky a neupravenia styku otca s ňou, v tejto časti súd už ani dokazovanie nevykonával. Súd preto skúmal len ako rodičia zabezpečujú starostlivosť v súčasnosti o mal. Y., ako s ním trávia voľný čas, ako sa Y. u každého z nich cíti a posudzoval stabilitu prostredia rodičov vybudovanú pre výchovu Y. berúc do úvahy vyjadrenie kolízneho opatrovníka i samotného maloletého. V starostlivosti matky o Y. za obdobie od 01.06.2009 do 31.07.2011 a v starostlivosti otca od 01.08.2011 neboli zistené žiadne nedostatky. Súd konštatoval, že rodičia majú vytvorené obdobné výchovné prostredie pre Y., matka býva v prenajatom byte, otec zase v neskolaudovanom dome, lebo odmieta zaplatiť sám za skolaudovanie. Dom je obývania schopný. Prihliadajúc na prejavenú vôľu Y. bývať u otca, ako i na súhlas matky, aby u otca býval, s čím súhlasil i samotný otec, v konečnom dôsledku súd s účinnosťou od 01.08.2011 zveril Y. otcovi, keďže od tohto dňa už aj u neho býva. Nakoľko Y. býval v období od 01.06.2009 (kedy bol podaný návrh na súd) do 31.07.2011 u matky, ktorá sa o neho starala, zabezpečovala jeho výživu a výchovu, všetky jeho základné potreby, na tento čas súd Y. spätne zveril matke. Pri určovaní výšky výživného otcovi za čas od 01.06.2009 pre L. a od 01.06.2009 do 31.07.2011 pre Y. súd vychádzal z preukázanej skutočnosti, že otec platil na deti po 24,50 eur až po rozhodnutí súdu formou predbežného opatrenia od novembra 2009 a v takej sume ho platil doposiaľ, pričom otec po celý čas až do marca 2011 poberal na obe deti daňový bonus 2 x 20,- eur. Tvrdenie otca, že výživné na deti si odkladá a doplatí ho až po rozhodnutí súdu, súd vyhodnotil ako absurdné, lebo deti treba živiť, šatiť a zabezpečovať ich potreby denne a nie až po rozhodnutí súdu. Takéto jeho konanie súd vyhodnotil ako nezodpovedné a v rozpore s jeho povinnosťou ako rodiča podieľať sa na výžive a výchove svojich detí. Na druhej strane v prospech otca svedčilo, že deťom prosper i niečím navyše, a to L. na fotoaparát sumou 958,08 eur a Y., s ktorým je v častejšom kontakte, na stravu v škole spolu sumou 120,31 eur, zimné topánky 69,99 eur, prispel na nové okuliare 30,- eur a 55,66 eur. Sumu 200,- eur, ktorou otec prispel na kúpu novej chladničky matke detí, súd kvalifikoval tiež ako výživné, pričom túto sumu rozdelil na rovnakú sumu a pripočítal ju ako výživné pre každé dieťa. Pri určovaní výšky výživného otcovi súd prihliadal na jeho správanie sa v rozsahu neplatenia výživného na deti od júna 2009, ale až od novembra 2009 na príspevie niečím navyše k výživnému i na jeho tvrdenie, že výživné deťom okrem sumy 24,50 eur nedáva, a preto ju určil výživným na Y. sumou 70,- eur mesačne od 01.06.2009 do 31.07.2011. L. už v čase podania návrhu matkou navštevovala strednú školu, bývala na internáte, s čím mala matka omnoho vyššie zvýšené výdavky, preto i súd určil otcovi výživné na L. v sume 110,- eur mesačne od 01.06.2009. Súd mal objektívne preukázané, že otec za obdobie od 01.06.2009 do konca augusta 2011 zaplatil na výživu L. spolu sumu 539,- eur (výpočet: v mesiacoch 6, 7, 8, 9, 10/2009 nezaplatil nič, 11 a 12/2009 - 2 x 24,50 eur, za rok 2010 12 x 24,50 eur, za 1 až 8/2011 - 8 x 24,50 eur) a pri určenom výživnom 110,- eur mesačne by mal zaplatiť 2.970,- eur. Od tejto sumy súd odpočítal zaplatenú sumu 539,- eur, sumu 958,08 eur za zaplatený fotoaparát a 100,- eur ako príspevok na chladničku, na základe čoho nedoplatok otca na zročnom výživnom predstavuje sumu 1.372,92 eur. Súd mal objektívne preukázané, že otec za obdobie od 01.06.2009 do 31.07.2011 zaplatil na výživu Y. spolu sumu 539,- eur (obdobný výpočet ako pri L.) a pri určenom výživnom 70,- eur mesačne by mal zaplatiť 1.820,- eur. Od tejto sumy súd odpočítal zaplatenú sumu 539,- eur, sumu 120,31 eur za zaplatené stravné, 69,99 eur za zimné topánky, príspevok na okuliare 30,- eur a 55,66 eur a 100,- eur príspevok na chladničku. Nedoplatok otca na zročnom výživnom potom predstavuje sumu 905,04 eur. Súd uložil otcovi povinnosť oba nedoplatky zaplatiť v hotovosti z dôvodu, že samotný otec sa vyjadril, že sumu 2.680,- eur ako nedoplatok si vie zabezpečiť s istotou v hotovosti. Od 01.08.2011 súd zveril mal. Y. do osobnej starostlivosti otca, preto i určil výživné na neho matke, a to v sume 50,- eur, berúc do úvahy nielen jej príjmy a výdavky, ale i potreby maloletého. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného otca na mal. Y., ako aj v časti nedoplatku na zročnom výživnom otca tak na L., ako aj mal. Y. podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a určiť mu výživné na mal. Y. v sume 40,- eur mesačne s tým, že mu nedoplatok tak na L., ako aj mal. Y. nevznikol. Uviedol, že ako živnostník za obdobie od 01.06.2009 do 31.12.2009 nemal mesačný príjem 120,- eur, ale jeho celoročný zisk zo živnosti bol len 120,- eur, ako to vyplýva z doloženého daňového priznania, v ktorom je zahrnutý aj jeho príjem z

pracovného pomeru vo firme KLIMATECH s.r.o. Za mesiac jún 2011 nebol 391,70 eur, ale 358,96 eur. Namietol, že nie je pravdou, že za mesiace 6, 7, 8, 9, 10/2009 na výživu detí nezaplatil nič, keď dňa 08.12.2009 prevodom v banke zaplatil výživné za uvedené obdobie v sume 441,- eur. Uviedol, že pri určovaní výšky jeho nedoplatku na výživnom pre L. treba vychádzať zo skutočnosti, že doplatil výživné za obdobie od 26.01.2011 až 31.01.2012, po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/200/2011 - 476 a nasledujúce mesiace posielala na účet L. súdom určenú sumu 110,- eur v stanovenom termíne. Podľa jeho názoru jeho nedoplatok na výživnom na L. za obdobie od 01.06.2009 do 26.01.2011 je 586,37 eur, nedoplatok na výživnom na Y. za obdobie od 01.06.2009 do 31.07.2011 je 792,25 eur + 111,50 eur, pričom on doteraz zaplatil na výživu spolu sumu 1.571,71 eur, a teda dokonca má preplatok v sume 81,59 eur.

K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadrila matka maloletých detí, ktorá len uviedla, že otcovi nikdy neznemožňovala styk s deťmi, pričom doplatok výživného v sume 441,- eur jej zaplatil až na základe podaného trestného oznámenia. Potvrdila uhradenie preddavku vo výške 500,- eur na účet L., ako aj na jej účet. Poukázala na to, že pokiaľ by si otec zodpovedne plnil vyživovaciu povinnosť, nespôsobil prietahy pri rozvodovom konaní a prejavil vôľu uzatvoriť dohodu o majetkovo právnom vysporiadaní, nemusela mať teraz finančné problémy a zdĺžiť sa, aby mohla deťom zabezpečiť bývanie v podnájme za 400,- eur, ako aj všetko potrebné.

K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že v časti týkajúcej sa príjmov otca a nedoplatku výživného na obe deti nedisponuje presnými údajmi, a preto ponechal rozhodnutie na úvahe odvolacieho súdu.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 O.s.p.) doplnil dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/200/2011 - 476, ako aj potvrdeniami o zaplatení výživného, preskúmal napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), teda v celom rozsahu a dospel k záveru, že odvolanie otca dieťaťa je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8P/45/2009 je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k L., nar. XX.XX.XXXX a mal. Y., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu manželstva rodičov. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa mal. Y. s účinnosťou od 01.06.2009 do 31.07.2011 zveril do osobnej starostlivosti matky, s účinnosťou od 01.08.2011 na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, obaja rodičia sú oprávnení maloletú L., t.č. plnoletú, zastupovať a spravovať jej majetok, ďalej súd otcovi uložil platiť výživné na mal. L. v sume 110,- eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2009 do právoplatnosti rozsudku o rozvedení jej rodičov, ktoré sumy uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám plnoletej L., otcovi uložil platiť výživné na mal. Y. v sume 70,- eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2009 do 31.07.2011, ktorú sumu uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Matke súd napadnutým rozsudkom uložil platiť výživné na mal. Y. v sume 50,- eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2011 do právoplatnosti rozsudku o rozvedení jeho rodičov, ktorú sumu jej uložil platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet otca, nedoplatok na zročnom výživnom na mal. L., t.č. plnoletú, za obdobie od 01.06.2009 do 31.08.2011 v sume 1.372,92 eur otcovi uložil zaplatiť do 15. dní od právoplatnosti rozsudku k rukám plnoletej L., nedoplatok na zročnom výživnom na mal. Y. za obdobie od 01.06.2009 do 31.07.2011 v sume 905,04 eur otcovi uložil zaplatiť do 15. dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky. Ďalej súd rozhodol, že matka je oprávnená stýkať sa s mal. Y. neobmedzene, pričom obom rodičom uložil povinnosť informovať sa formou SMS správ. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného otca na mal. Y., ako aj v časti určenia nedoplatku otca na zročnom výživnom na L. a na mal. Y..

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine).

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 Zákona o rodine).

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Predmetom konania bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, pričom návrh matky detí na úpravu súdu došiel dňa 01.06.2009. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 6C/263/2008 - 400 zo dňa 18.11.2010 v spojení s opravným uznesením č.k. 6C/263/2008 - 442 zo dňa 22.07.2011 bolo manželstvo rodičov detí rozvedené a v tom čase obe maloleté deti boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo uložené prispievať na výživu v tom čase mal. L. výživným vo výške 110,- eur mesačne a na mal. Y. výživným vo výške 40,- eur mesačne k rukám matky. Súčasne súd upravil styk otca s mal. Y.. Na základe v zákonnej lehote podaného odvolania zo strany otca detí, Krajský súd v Trnave rozsudkom č.k. 9Co/200/2011 - 476 zo dňa 08.11.2011 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zverenia mal. Y. do osobnej starostlivosti matky zveril tak, že maloletého na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky od 26.01.2011 do 30.08.2011 a od 31.08.2011 zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia. Ďalej odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výživného na maloletého zmenil tak, že otcovi uložil prispievať na výživu mal. Y. v sume 40,- eur mesačne od 27.01.2011 do 30.08.2011 a s účinnosťou od 31.08.2011 uložil matke prispievať na výživu maloletého v sume 30,- eur mesačne. Odvolací súd rozhodol i o nedoplatku na výživnom na mal. Y. a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti úpravy styku s maloletým zmenil tak, že upravil styk matky s maloletým. Rozsudok súdu prvého stupňa v časti rozvodu manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2011.

S prihliadnutím na vyššie uvedené predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8P/45/2009 bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k deťom za obdobie od 01.06.2009 do 26.01.2011. Pri rozhodovaní o úprave výživného otca na mal. Y. odvolací súd vychádzal jednak zo skutkových zistení súdu prvého stupňa v predmetnom konaní, ako aj zo záverov obsiahnutých v rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 6C/263/2008 - 400 zo dňa 18.11.2010 a v rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/200/2011 - 476 zo dňa 09.11.2011 a zhodne s uvedenými závermi bol toho názoru, že vzhľadom k osobným a majetkovým pomerom otca dieťaťa s prihliadnutím na odôvodnené potreby mal. Y. je dôvodné i za obdobie od 01.06.2009 do 26.01.2011 určiť otcovi výživné v sume 40,- eur mesačne.

Pri rozhodovaní o nedoplatku otca na zročnom výživnom na obe deti za obdobie od 01.06.2009 do 26.01.2011 súd správne zohľadnil dobrovoľne otcom zaplatené výživné, nesprávnym bol len záver súdu, že otec za mesiace 6, 7, 8, 9, 10/2009 nezaplatil na výživnom nič, keď tento preukázal, že bankovým prevodom dňa 08.12.2009 na výživu oboch detí za obdobie 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12/2009 poukázal

spolu sumu 441,- eur. Rovnako prevodmi zo dňa 16.09.2011 poukázal na výživu tak L., ako aj Y. sumy po 500,- eur ako preddavok na nedoplatok výživného.

Vzhľadom na uvedené potom otcovi za obdobie od 01.06.2009 do 31.07.2011 nedoplatok na zročnom výživnom na žiadne z detí nevznikol.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. v napadnutých častiach zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a § 142 ods. 2 O.s.p., keď jednak vo vzťahu k mal. Y. išlo o konanie, ktoré bolo možné začať i bez návrhu a vo vzťahu k plnoletej L. žiaden z účastníkov nebol v konaní úspešný v celom rozsahu.

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.